

Θεματική Ενότητα: Η Διδασκαλία της Φυσικής Αγωγής Προφορικές Ανακοινώσεις 20ου Διεθνούς Συνεδρίου Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού

Section: Teaching of Physical Education Oral Presentations of the 20th International Congress on Physical Education & Sport

15512

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΤΟΥ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Ρήγα Β., Μαύρου Σ.

Πανεπιστήμιο Πατρών

vriga@upatras.gr

EFFECTS OF KINDERGARTEN CURRICULUM CHANGES IN THE TEACHING OF PHYSICAL EDUCATION

V. Riga, S. Mavrou

University of Patras

Η εισαγωγή νέων αναλυτικών προγραμμάτων (ΑΠ) από την Πολιτεία στο εκπαιδευτικό σύστημα στοχεύει στην ανανέωση της πρακτικής των εκπαιδευτικών με βάση τις σύγχρονες θεωρίες. Στόχος της παρούσας έρευνας ήταν να διερευνήσει αν η τελευταία ανανέωση του ΑΠ του νηπιαγωγείου, με την εισαγωγή του ΔΕΠΠΣ το 2003, έχει επιφέρει αντίστοιχα ανανέωση στις καθημερινές πρακτικές και αντιλήψεις των νηπιαγωγών στον τομέα της φυσικής αγωγής. Αρχικά διερευνήθηκε αν διαφοροποιήθηκε τα τελευταία 15 χρόνια (από το ΑΠ του 1989 έως και το ΔΕΠΠΣ) η θέση της Πολιτείας απέναντι στη φυσική αγωγή ακολουθώντας τις σύγχρονες τάσεις για την αναγκαιότητα διδασκαλίας της φυσικής αγωγής στην προσχολική ηλικία. Με τη μέθοδο της συγκριτικής ανάλυσης περιεχομένου μελετήθηκαν όλα τα επίσημα έγγραφα του Κράτους από το 1989 έως και το 2003, καθώς και το «Βιβλίο Νηπιαγωγού» του 1991 και ο «Οδηγός Νηπιαγωγού» του 2006, προκειμένου να εντοπιστούν διαφοροποιήσεις ή μη ως προς το διδακτικό αντικείμενο, τις θεωρητικές έννοιες που σχετίζονται με αυτό και την πρακτική εφαρμογή του. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης περιεχομένου αναδεικνύουν αλλαγές που συντελέστηκαν στο γνωστικό αντικείμενο, στο περιεχόμενο και τους στόχους του, στον τρόπο εφαρμογής των δραστηριοτήτων, στη χρήση των υλικών, του εξοπλισμού και του χώρου και στο ρόλο των νηπιαγωγών. Προκειμένου να διερευνηθεί αν οι παραπάνω αλλαγές έχουν περάσει στο χώρο του νηπιαγωγείου, μελετήθηκε η περίπτωση δώδεκα νηπιαγωγών, οι οποίοι είχαν ως βασικό κοινό χαρακτηριστικό την εμπειρία τους στην εφαρμογή των δύο τελευταίων ΑΠ. Οι συμμετέχοντες νηπιαγωγοί εργάζονταν σε δημόσια νηπιαγωγεία της ευρύτερης περιοχής των Πατρών. Τα δεδομένα της ποιοτικής μελέτης συλλέχθηκαν με την τεχνική των ημιδομημένων συνεντεύξεων και η παρουσίαση και κωδικοποίησή τους πραγματοποιήθηκε με τη βοήθεια του προγράμματος ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων NVivo 2.0. Τα κύρια αποτελέσματα της ανάλυσης αναδεικνύουν μια ασάφεια και δυσκολία από τους συμμετέχοντες νηπιαγωγούς να εντοπίσουν διαφορές ανάμεσα στην ψυχοκινητική και τη φυσική αγωγή, καθώς και ελλιπή θεωρητική γνώση, κυρίως του γνωστικού αντικείμενου της φυσικής αγωγής. Οι περισσότεροι νηπιαγωγοί εφαρμόζουν δραστηριότητες ψυχοκινητικού χαρακτήρα, εμπνευσμένοι κυρίως από την εμπειρία τους και τις ιδέες που συλλέγουν από διάφορες πηγές, όπως βιβλία του εμπορίου και συναδέλφους. Τα τελευταία χρόνια δεν έχουν παρακολουθήσει σεμινάρια στη φυσική αγωγή, ενώ παλαιότερα συμμετείχαν σε σεμινάρια που σχετίζονταν με τον ψυχοκινητικό τομέα και οργανώνονταν κυρίως από ιδιωτικές πρωτοβουλίες. Η Πολιτεία, αν και προσπάθησε σε θεωρητικό επίπεδο να επιφέρει αλλαγές στον τομέα της φυσικής αγωγής, στην πράξη δεν κατάφερε να υλοποιήσει αυτές τις αλλαγές, καθώς σύμφωνα με τους νηπιαγωγούς υπάρχει τόσο μεγάλη έλλειψη υλικοτεχνικού εξοπλισμού όσο και σωστής επιμόρφωσης στον τομέα αυτό.

Λέξεις κλειδιά: αναλυτικό πρόγραμμα, νηπιαγωγείο, διδασκαλία φυσικής αγωγής

15588

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

Ζάραγκας Χ. , Αγγελάκη Α.

Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Σχολή Επιστημών Αγωγής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση Ιωαννίνων

hzaragas@gmail.com

STUDY CASE OF PHYSICAL EDUCATION ACTIVITIES IN CHILDREN OF PRESCHOOL AGE

H. Zaragas , A. Agelaki

Pedagogic Department of Nursery Teacher, University of Ioannina, First Grade Education in Ioannina

Το ερευνητικό ερώτημα ήταν πώς μπορεί να προαχθεί η κατανόηση (γνώση, διάκριση) και η χρήση λέξεων και φράσεων (σωματογνωσία, αριθμοί 1 έως 5, γεωμετρικά σχήματα, πάνω – κάτω, μέσα – έξω, κ.α.) της Αγγλικής γλώσσας σε παιδιά προσχολικής ηλικίας μέσα από την εμπλοκή των νηπίων σε δραστηριότητες φυσικής αγωγής. Αρχικά σχεδιάσθηκε ένα μοντέλο δραστηριοτήτων αδρής και λεπτής κινητικότητας υπό μορφή παιχνιδιού, χορού το οποίο ήταν και συνυφασμένο με τις ιδέες και ενδιαφέροντα των παιδιών και επενδυμένο με λέξεις και φράσεις στην ελληνική και αγγλική ορολογία. Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε η παρέμβαση με τις συγκεκριμένες δραστηριότητες. Συμμετέχοντες σε αυτή τη μελέτη ήταν παιδιά (Αγ. = 29, Κορ. = 23) ηλικίας 58 έως 69 μηνών από δημόσιο νηπιαγωγείο των Ιωαννίνων. Χρησιμοποιήθηκε το εργαλείο "ταξινομίας του Bloom" για την αξιολόγηση της γνωστικής κατανόησης. Αρχικά διαπιστώθηκε το επίπεδο τόσο της κατανόησης όσο και της χρήσης λέξεων - φράσεων στην Αγγλική γλώσσα από τα παιδιά με τη μέθοδο της συνέντευξης. Οι απαντήσεις που δίνονταν στη συνέντευξη κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού κωδικοποιήθηκαν σε πρωτόκολλο καταγραφής 21 κριτηρίων με τη μορφή σωστό /λάθος όπου και προσδιόρισαν τη διχοτόμο μεταβλητή της κατανόησης (φάση Α). Έπειτα εφαρμόσθηκε η παρέμβαση για χρονικό διάστημα δύο μηνών, τρεις φορές την εβδομάδα από είκοσι λεπτά κάθε φορά. Στο τέλος αξιολογήθηκε το επίπεδο κατανόησης των εμπλεκόμενων μαθησιακών στόχων των παιδιών, και η παρέμβαση από τα ίδια τα παιδιά (φάση Β). Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε μέτρηση διατήρησης δύο μήνες μετά το τέλος της παρέμβασης (φάση Γ). Για τον έλεγχο του επιπέδου κατανόησης των εμπλεκόμενων μαθησιακών στόχων χρησιμοποιήθηκαν οι στατιστικές αναλύσεις όπως: πίνακες περιγραφής και συχνοτήτων, χ^2 , και Friedman test. Στο τέλος της παρέμβασης διαπιστώθηκε σημαντική αύξηση στο βαθμό κατανόησης των αριθμών, των γεωμετρικών σχημάτων, των λέξεων – φράσεων στην αγγλική γλώσσα. Στη μέτρηση διατήρησης δύο μήνες μετά την παρέμβαση δεν φαίνεται να υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ των φάσεων Β και Γ. Τα παιδιά φαίνεται να συγκρατούν τις έννοιες που απέκτησαν παίζοντας. Η όλη διαδικασία αξιολογήθηκε από τα παιδιά θετικά μέσα από τις απαντήσεις που έδωσαν στη συνέντευξη. Φαίνεται η τριπλή αποτελεσματικότητα ενός εγχειρήματος φυσικής αγωγής, δηλαδή του συνδυασμού εμπλοκής και τέρψης των παιδιών με την κίνηση, μάθησης γνωστικών αντικειμένων σχετικών με την κίνηση στην αγγλική γλώσσα, και προαγωγή του ψυχοκινητικού τομέα των παιδιών.

Λέξεις κλειδιά: δραστηριότητες φυσικής αγωγής, νηπιαγωγείο, παρέμβαση

15739

ΠΩΣ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΟ ΜΟΝΤΕΛΟ SPORT EDUCATION ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΖΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

Κωνσταντινίδης Π., Κωνσταντινίδη Δ.

Πανεπιστήμιο Frederick

panosc22@hotmail.com

STUDENTS' UNDERSTANDING OF THE SPORTS EDUCATION MODEL THROUGH DRAWING INTERPRETATIONS

P. Constantinides, D. Constantinides

Frederick University

Ο σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν η μελέτη των αντιλήψεων των μαθητών Α' Βάθμιας εκπαίδευσης για το μοντέλο sport education, με θέμα το ποδόσφαιρο, μέσα από ζωγραφικές αναπαραστάσεις. Η προσπάθεια ήταν να διαφανεί μέσα από την έρευνα τι θεωρούσαν οι μαθητές σημαντικό, καθόλη τη διάρκεια της ποδοσφαιρικής σεζόν. Για το σκοπό αυτό επιλέγησαν με τυχαία δειγματοληψία 80 μαθητές της 4ης τάξης του δημοτικού σχολείου, από 8 διαφορετικά δημοτικά σχολεία αστικών περιοχών, ηλικίας 9-10 χρόνων. Από τους μαθητές ζητήθηκε να

σκεφτούν το ποδόσφαιρο και να σχεδιάσουν την εικόνα που έρχεται στο μυαλό τους, σε μια προσπάθεια από τους ερευνητές να μην επηρεάσουν ή να καθοδηγήσουν τη σκέψη των παιδιών. Η έρευνα περιελάμβανε δύο μέρη: Το πρώτο μέρος της έρευνας ασχολήθηκε με το κατά πόσο οι ζωγραφικές αναπαραστάσεις των παιδιών συμβάδισαν με τα δομικά στοιχεία του μοντέλου Sport Education (σαιζόν, φάση επιλογής ομάδων, αγωνιστική περίοδος, καταγραφή αποτελεσμάτων/ στατιστικών, διασκέδαση, κλείσιμο της αγωνιστικής περιόδου με εορταστικό τρόπο). Το δεύτερο μέρος της παρούσας έρευνας ασχολήθηκε με το αν η προσοχή των παιδιών μετατοπίστηκε με την εξέλιξη της σαιζόν και αν η προσοχή αυτή συμφωνούσε με τα δομικά στοιχεία του μοντέλου αυτού. Η συλλογή των δεδομένων περιλάμβανε εβδομαδιαίες ζωγραφιές στις 10 εβδομάδες που διήρκεσε ο θεματικός κύκλος του ποδοσφαίρου, όπως επίσης και σχόλια των μαθητών που συμμετείχαν στην έρευνα, για την κάθε ζωγραφιά. Τα σχόλια των μαθητών κρίθηκαν αναγκαία για επεξηγήσεις και διευκρινήσεις των ζωγραφικών αναπαραστάσεων τους για το μοντέλο αυτό. Ο ερευνητής και η βοηθός του κωδικοποίησαν ανεξάρτητα τις ζωγραφιές, χρησιμοποιώντας έντυπο κωδικοποίησης το οποίο σχεδιάστηκε από τους Mac Phail & Kinchin (2004), στο οποίο συμπεριλήφθηκαν 50 αντικείμενα παρατήρησης, όπως π.χ. παρουσία του παιδιού στη ζωγραφιά, ατομική ή ομαδική δραστηριότητα, παρουσία διαιτητή, παρουσία συναισθημάτων των παιδιών, κλπ. Η ανάλυση των δεδομένων κατέδειξε τρία σημαντικά χαρακτηριστικά: 1) Η νίκη ήταν το πιο σημαντικό στοιχείο για τα παιδιά, 2) Τα παιδιά έδιναν μεγάλη έμφαση στο γεγονός ότι ήταν μέλη της ομάδας αλλά και στις πανηγυρικές εκδηλώσεις και 3) Υπήρχε ελάχιστη αναπαράσταση των ρόλων και των ευθυνών των παιδιών, μέσα από το μοντέλο αυτό. Τα αποτελέσματα αυτά καταδεικνύουν την ανάγκη για προσαρμογή του μοντέλου Sport Education στις αναπτυξιακές ανάγκες των παιδιών του δημοτικού σχολείου, για τη συμμετοχή όλων των παιδιών στο μάθημα της φυσικής αγωγής, για καλύτερη κατανόηση των ρόλων τους μέσα από το διδασκόμενο μοντέλο, αλλά και για την εις βάθος εκμάθηση της συγκεκριμένης αθλοπαιδιάς και ενασχόλησης με αυτή στον ελεύθερο τους χρόνο.
Λέξεις κλειδιά: Φυσική Αγωγή, Δημοτικό σχολείο, Τέχνη

16306

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΤΑ ΑΣΚΗΣΙΟΓΕΝΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΑΓΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥΣ ΣΕ ΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Κουταντώνη Α., Νέστωρ Γ., Τσιάτσου Α., Καταρτζή Ν., Τζέτζης Γ.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α. Σέρρες, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

sassabasta19@hotmail.com

DIFFERENCES IN EXERCISE INDUCED FEELINGS OF PRIMARY SCHOOL BOYS AND GIRLS AFTER THEIR PARTICIPATION IN A PHYSICAL EDUCATION SESSION

A. Koutantoni, G. Nestor, A. Tsiatsou, N. Katartzi, G. Tzetzis

Aristotle University of Thessaloniki, D.P.E.S.S. Serres, Aristotle University of Thessaloniki, D.P.E.S.S.

Τα επίπεδα φυσικής δραστηριότητας των παιδιών μειώνονται καθώς αυξάνεται η ηλικία, με τα κορίτσια να είναι λιγότερο δραστήρια από τα αγόρια. Η συμμετοχή σχετίζεται με τα θετικά συναισθήματα που προκύπτουν από αυτήν. Το μάθημα της φυσικής αγωγής μπορεί να επιδράσει θετικά στην απόκτηση ενός δραστήριου τρόπου ζωής μέσα από την παροχή θετικών και ευχάριστων συναισθημάτων. Σκοπός της παρούσας εργασίας ήταν να εξεταστεί η επίδραση ενός μαθήματος φυσικής αγωγής στην ψυχική διάθεση των μαθητών της Ε' και ΣΤ' δημοτικού σχολείου και να εντοπιστούν τυχόν διαφορές μεταξύ των δύο φύλων. Στην έρευνα συμμετείχαν N=135 παιδιά δημοτικού σχολείου (N=66 αγόρια και N=69 κορίτσια). Αξιολογήθηκαν μέσω της κλίμακας «Ασκησιογενών Συναισθημάτων (Exercise-induced Feeling Inventory [EFI])» (Gauvin & Rejeski, 1993), πριν και αμέσως μετά από τη συμμετοχή τους στο μάθημα της φυσικής αγωγής, ως προς το βαθμό που βίωσαν τέσσερις διαφορετικές ψυχοφυσιολογικές καταστάσεις (αναζωογόνησης, ηρεμίας, χαράς και κόπωσης). Η ανάλυση των δεδομένων έγινε με το στατιστικό πρόγραμμα SPSS 17.00. Εφαρμόστηκε ανάλυση αξιοπιστίας του ερωτηματολογίου (Cronbach α) και τα αποτελέσματα έδειξαν ικανοποιητικές τιμές μεταξύ των ερωτήσεων του ερωτηματολογίου με δείκτη $\alpha=0,77$. Από την ανάλυση paired t-test φάνηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές σε όλες τις ψυχο-φυσιολογικές καταστάσεις μετά την συμμετοχή στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής ($p<.01$). Πιο συγκεκριμένα, οι μαθητές μετά το μάθημα, εμφάνισαν χαμηλότερες τιμές στις καταστάσεις της αναζωογόνησης, της ενέργειας, της χαράς και της ηρεμίας και υψηλότερες τιμές στην κατάσταση της κόπωσης. Αναφορικά με το φύλο, πριν τη συμμετοχή στο μάθημα εμφανίστηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές στην ψυχοφυσιολογική κατάσταση του ενθουσιασμού με τα κορίτσια να εμφανίζονται λιγότερο ενθουσιασμένα από τα αγόρια. Μετά το μάθημα, τα αποτελέσματα έδειξαν

στατιστικά σημαντικές διαφορές τις ψυχοφυσιολογικές καταστάσεις της κόπωσης και της αναζωογόνησης, με τα αγόρια να εμφανίζουν αυξημένη κόπωση και αναζωογόνηση σε σχέση με τα κορίτσια. Συμπερασματικά προκύπτει ότι, το μάθημα της φυσικής αγωγής, το οποίο βασίστηκε στο αναλυτικό πρόγραμμα, δεν επηρέασε θετικά στον ίδιο βαθμό τα αγόρια και τα κορίτσια. Συνεπώς, μέσα από τη φυσική αγωγή θα πρέπει να δίνεται η δυνατότητα και στα δύο φύλα και ιδιαίτερα στα κορίτσια να βιώνουν ευχάριστες θετικές εμπειρίες αυξάνοντας την πιθανότητα να υιοθετήσουν ένα δια βίου δραστήριο τρόπο ζωής.

Λέξεις κλειδιά: Ψυχο-φυσιολογικές καταστάσεις, ψυχική διάθεση, φυσική αγωγή

17003

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΗΓΕΣΙΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΡΟΛΩΝ ΣΤΗ ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Τσιρογιάννη Κ., Παλιογιάννη Μ., Αυγερινός Α.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

tsirkalli@yahoo.gr

TEACHING LEADERSHIP THROUGH THE PLAYING ROLES IN PHYSICAL EDUCATION

K. Tsirogianni, M. Paliogianni, A. Avgerinos

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, «Διδάσκοντας την ηγεσία μέσα από το παιχνίδι ρόλων στη Φυσική Αγωγή» είχε ως αντικείμενο, την ομαλή επαφή και την επεξεργασία από μαθητές Δημοτικού Σχολείου, των εννοιών της ηγεσίας και του ηγέτη. Σκοπός του προγράμματος ήταν η βιωματική προσέγγισή τους με την έννοια της «ηγεσίας» και του «ηγέτη» και η μεταφορά της γνώσης σε άλλες εκφάνσεις της καθημερινής ζωής. Ως βασική μεθοδολογική προσέγγιση χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος project, που συμπληρώθηκε με πρόσφορες διδακτικές τεχνικές ανάπτυξης της κριτικής σκέψης και καλλιέργειας της βιωματικής μάθησης. Στο πρόγραμμα συμμετείχαν 22 αγόρια και κορίτσια της Ε' και Στ' τάξης δημοτικού σχολείου, που χωρίστηκαν σε δύο μικτές ομάδες των 11 ατόμων. Η διάρκειά του ήταν δέκα εβδομάδες. Δημιουργήθηκε ένας εκπαιδευτικός φάκελος που περιείχε έντυπο πληροφοριακό υλικό για την ηγεσία και τον ηγέτη, όπου αποθηκεύτηκαν οι εργασίες των παιδιών. Στην 1η φάση του προγράμματος –θεωρητικό μέρος–αναπτύχθηκαν οι έννοιες :αρχηγός –ηγέτης, ηγεσία-αρχηγία. Στη 2η φάση-πρακτικό μέρος κάθε παιδί ανέλαβε το ρόλο του αρχηγού της ομάδας του, στο άθλημα της ποδοσφαίρισης και στο παιχνίδι της διελευστίνας. Ως μέσο αξιολόγησης χρησιμοποιήθηκε η γραπτή έκφραση των παιδιών. Τα παιδιά περιέγραψαν τη σχέση εξουσιάζω-εξουσιάζομαι, από όπου και προέκυψε ότι εκπληρώθηκαν οι στόχοι και βελτιώθηκαν οι γνώσεις των παιδιών στις έννοιες «ηγέτης», «ηγεσία».

Λέξεις κλειδιά: ηγέτης, project, δημοτική εκπαίδευση

15635

Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Αλατζόγλου Α., Αθανηλίδης Ι., Πρώϊος Μ.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

alatzoglou@sch.gr

THE PHYSICAL EDUCATION TEACHER AS AN EFFECTIVE SCHOOL PRINCIPAL

A. Alatzoglou, I. Athanailidis, M. Proios

Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Η σκέψη για ανάληψη διευθυντικών θέσεων και άσκηση σχολικής Ηγεσίας στα σχολεία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, από τους Καθηγητές Φυσικής Αγωγής (Κ.Φ.Α.), δεν ήταν δεδομένη, όπως συνέβαινε με τις άλλες ειδικότητες εκπαιδευτικών. Ενδεικτικό της δυσκολίας ισότιμης αντιμετώπισης μεταξύ δασκάλων και εκπαιδευτικών ειδικοτήτων σχετικά με την δυνατότητα πρόσβασης σε θέσεις διοίκησης των σχολείων, αποτελεί το γεγονός πως μόλις το 2001 στη 70η Γενική Συνέλευση της Διδασκαλικής Ομοσπονδίας (Δ.Ο.Ε.) συμπεριλαμβάνεται, ως ξεχωριστό θέμα συζήτησης, η δυνατότητα διεκδίκησης θέσης Διευθυντή και Υποδιευθυντή σχολείων από τους εκπαιδευτικούς ειδικοτήτων. Σήμερα, όμως, οι Κ.Φ.Α με μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση προσδιορίζουν διαφορετικά τον ρόλο τους στο ελληνικό σχολείο. Ο αριθμός των Κ.Φ.Α. που αναλαμβάνουν ως διευθυντές σχολικών μονάδων συνεχώς αυξάνεται, εγείροντας το βασικό ερώτημα. Μπορούν οι Κ.Φ.Α. να είναι αποτελεσματικοί σχολικοί ηγέτες και πως διαμορφώνονται τα κριτήρια του αποτελεσματικού Ηγέτη – Διευθυντή; Οι τάσεις που επικρατούν στην διεθνή βιβλιογραφία, σχετικά με την αποτελεσματική ηγεσία και τη σχολική αποτελεσματικότητα, φαίνεται να οδηγούν: α) στην αποδοχή πως η σχολική ηγεσία δεν είναι περιορισμένη στον ηγέτη – διευθυντή, αλλά αφορά όλα

τα μέλη της σχολικής οργάνωσης και β) πως η σχολική ηγεσία επιδρά μονόδρομα στο βαθμό με τον οποίο οι εκπαιδευτικοί επηρεάζουν τους συναδέλφους τους μέσα στο σχολείο. Υπάρχουν αρκετές σχολαστικές επισκοπήσεις της βιβλιογραφίας σχετικά με τη σχέση ανάμεσα στη σχολική ηγεσία – δηλαδή τις προσπάθειες και τις δραστηριότητες των σχολικών διευθυντών – και τα αποτελέσματα των μαθητών. Αυτές οι επισκοπήσεις κατατάσσονται σε 3 κατηγορίες: α) Μελέτες σχετικές με την άμεση επίδραση των πρακτικών της σχολικής ηγεσίας στα αποτελέσματα των μαθητών. β) Μελέτες σχετικές με την έμμεση επίδραση της σχολικής ηγεσίας, μέσω άλλων ανθρώπων, γεγονότων ή οργανωσιακών παραγόντων γ) Μελέτες σχετικές με αμοιβαίες επιδράσεις, όπου εντοπίστηκαν σχέσεις αλληλεπίδρασης ανάμεσα στις προσπάθειες της ηγεσίας και τους σχολικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες. Περιληπτικά η συσσωρευμένη βιβλιογραφία σχετικά με τη σχέση ανάμεσα στη σχολική διεύθυνση και τη μάθηση αναδεικνύει δύο πράγματα. Πρώτον, επιβεβαιώνεται ότι οι σχολικοί διευθυντές μπορούν να έχουν ανιχνεύσιμη επίδραση στα αποτελέσματα των μαθητών. Και δεύτερον, αυτή η επίδραση πραγματοποιείται πιθανότατα μέσω άλλων παραγόντων που σχετίζονται με το σχολείο ή την τάξη, παρά άμεσα με τις πράξεις των διευθυντών. Αυτό οδηγεί σε δύο ερωτήματα: Ποιες είναι οι βασικές δραστηριότητες των διευθυντών, οι οποίες προκαλούν αλλαγές στις επιδόσεις των σχολικών τάξεων και των μαθητών; Και ποια είναι η συνεισφορά άλλων σχολικών παραγόντων στη βελτίωση των μαθητών; Η απάντηση στα παραπάνω ερωτήματα θα βοηθήσει τους Κ.Φ.Α. να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των αποτελεσματικών σχολείων και να θεωρούνται αποτελεσματικοί Ηγέτες- Διευθυντές.

Λέξεις κλειδιά: Διευθυντής Σχολείου, Καθηγητής Φυσικής Αγωγής, Σχολική αποτελεσματικότητα

15816

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΣΟΒΑΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΌΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΥΦΛΩΣΗ

Καραϊωσήφ Α., Αλμπανίδου Π.

3ο Γυμνάσιο Έδεσσας - Τμήμα Ένταξης , Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης Γιαννιτών

[a karaiosif@yahoo.com](mailto:karaiosif@yahoo.com)

ADAPTATIONS OF SCHOOL PHYSICAL EDUCATION FOR STUDENTS WITH SEVERE VISUAL PROBLEMS AND BLINDNESS

A. Karaiosif, P. Almpanidou

3rd High School of Edessa, Greece - Integration Class , Vocational Training Institute of Giannitsa, Greece

Οι μαθητές με σοβαρά προβλήματα όρασης και τύφλωση, δυσκολεύονται να συμμετέχουν σε διαδικασίες μάθησης που έχουν ως βάση την όραση και την οπτική ανατροφοδότηση, στα οποία στηρίζεται κυρίως όλο το εκπαιδευτικό σύστημα. Η χρησιμοποίηση άλλων αισθητικών οδών και ειδικών παιδαγωγικών μέσων είναι απαραίτητη για την άρτια γνωστική και κινητική ανάπτυξη τους. Το μάθημα της Φυσικής Αγωγής (Φ.Α.) είναι εξέχουσας σημασίας για την ολοκλήρωση της γενικής κινητικότητας και των κινητικών δεξιοτήτων αυτών των μαθητών. Σκοπός της παρούσης εργασίας είναι να διερευνήσει το ρόλο του μαθήματος της Φ.Α. στην κινητική ανάπτυξη και κοινωνικοποίηση των μαθητών με τύφλωση και σοβαρά προβλήματα όρασης στο γενικό σχολείο και να προτείνει προσαρμογές στην διδασκαλία και στην υλικοτεχνική υποδομή. Η μέθοδος που ακολουθήθηκε ήταν η ανασκόπηση βιβλιογραφίας. Πηγές αποτέλεσαν η σύγχρονη (Nakata & Yabe, 2001), αλλά και παλαιότερη σχετική βιβλιογραφία (Fraiberg, 1977) σε θέματα τυφλότητας και κινητικής ανάπτυξης, το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) και τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών (Α.Π.Σ.) του Υπουργείου Παιδείας, διαδικτυακοί τόποι, παλαιότερες έρευνες των συγγραφέων στο συγκεκριμένο θέμα καθώς και η προσωπική τους εμπειρία με το χώρο της αναπηρίας. Το κυριότερο συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι η σχολική Φ.Α. συμβάλλει στην ολοκλήρωση της κινητικής ανάπτυξης των τυφλών μαθητών μέσα από ασκήσεις ισορροπίας, προσανατολισμού και τους εκπαιδεύει στο να χρησιμοποιούν στο ακέραιο την ανατροφοδότηση που λαμβάνουν από τις υπόλοιπες αισθήσεις. Επιπλέον, η σχολική Φ.Α. μέσα από την μικτή εκπαίδευση, είναι το κύριο μέσο ώθησης των τυφλών μαθητών προς την κοινωνικοποίηση, την ανεξαρτητοποίηση και παρακινεί τους μαθητές για δια βίου άσκηση. Ο σωστά καταρτισμένος Καθηγητής Φ.Α. μεγιστοποιεί τις δυνατότητες των μαθητών και ελαχιστοποιεί τα προβλήματα που προκύπτουν εξαιτίας της αναπηρίας τους. Τέλος εκτός από τις ελλείψεις και τα κενά του αναλυτικού προγράμματος σπουδών για μαθητές με αισθητηριακές αναπηρίες, καταλήγουμε στο συμπέρασμα, ότι η συμμετοχή στο μάθημα Φ.Α. των μαθητών με προβλήματα όρασης και τύφλωση, μαζί με τους υπόλοιπους μαθητές, προσφέρει ψυχαγωγία, αίσθηση ευημερίας, ανταγωνιστικότητας και βελτίωσης της ποιότητας ζωής τους.

Λέξεις κλειδιά: Προσαρμοσμένη Φυσική Αγωγή, Τύφλωση, Κινητική Ανάπτυξη

18009

ΜΙΑ ΤΕΤΡΑΕΤΗΣ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ ΜΑΖΑΣ ΣΩΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.

Τσιαντής Χ., Αυγερινός Α., Κουφού Ν.

Εκπαιδευτήρια Δούκα, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α.

aavgerin@phyed.duth.gr

A FOUR-YEAR STUDY ON BMI AND PHYSICAL FITNESS OF ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS

Tsiantis H., Avgerinos A., Koufou N.

Doukas School, Democritus University of Thrace, D.P.E.S.S.

Ένα πλήθος ερευνών στη χώρα μας καταδεικνύει ότι οι νέοι μας σε μεγάλο ποσοστό δεν καλύπτουν τις διεθνείς οδηγίες φυσικής δραστηριότητας (ΦΔ) για καλή υγεία. Αυτό το γεγονός σε συνδυασμό με την υπερκατανάλωση τροφής και την υιοθέτηση του καθιστικού τρόπου ζωής, αποτελούν τις βασικές αιτίες της επιδημικής αύξησης του σωματικού τους βάρους, με αποτέλεσμα τα τελευταία χρόνια να κατατάσσονται ως οι πιο υπέρβαροι της Ευρώπης. Σκοπός αυτής της εργασίας είναι να παρουσιάσει διαχρονικά δεδομένα του ΔΜΣ και του επιπέδου της ΦΚ που σχετίζεται με την υγεία, μαθητών –τριών ενός ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου των Αθηνών, συγκρίνοντας τις επιδόσεις κατά τάξη, σε τέσσερα συνεχόμενα χρόνια. Στην έρευνα συμμετείχαν 1986 μαθητές (987 αγόρια – 999 κορίτσια) που γεννήθηκαν κατά τα έτη 1996-2002. Όλοι οι συμμετέχοντες δύο φορές το χρόνο λάμβαναν μέρος σε δοκιμασίες της δέσμης Eurofit: αερόβια ικανότητα, αντοχή στη δύναμη, ευκαμψία και σωματομετρήσεις (για τον υπολογισμό του Δείκτη Μάζας Σώματος) ως μαθητές των τάξεων Γ', Δ', Ε' και ΣΤ' Δημοτικού. Η αξιολόγηση γινόταν από τους καθηγητές ΦΑ του σχολείου και τα δεδομένα καταχωρούνταν σε ειδικό λογισμικό. Η κατηγοριοποίηση του ΔΜΣ κατά φύλο και ηλικία έγινε με βάση τους διεθνείς πίνακες παχυσαρκίας (WHO, 2002). Η ανάλυση των δεδομένων έδειξε ότι: (1) ένα μεγάλο ποσοστό μαθητών του συγκεκριμένου σχολείου κατατάσσεται ως υπέρβαρο/παχύσαρκο ξεπερνώντας κατά πολύ το μέσο όρο των εθνικών στατιστικών, (2) το πρόβλημα του υπερβάλλοντος βάρους είναι πιο έντονο μεταξύ των αγοριών σ' όλες τις ηλικίες, (3) για τα αγόρια ο ΔΜΣ δεν διαφοροποιείται διαχρονικά στατιστικά σημαντικά σε σχέση με την τάξη φοίτησης [Γ' τάξη $F_{(3,221)}=0.314$, $p>.05$, Δ' τάξη $F_{(3,224)}=1.26$, $p>.05$, Ε' τάξη $F_{(3,238)}=1.35$, $p>.05$, και ΣΤ' τάξη $F_{(3,260)}=1.3$, $p>.05$], ενώ υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των ίδιων τάξεων στα κορίτσια, (4) η ΦΚ των παιδιών έδειξε διαχρονικά στατιστικά σημαντική βελτίωση ($p<.05$), αλλά γενικά είναι χαμηλότερη συγκριτικά με άλλες μελέτες που αφορούσαν μαθητές της χώρας μας, και (5) δεν παρατηρούνται αξιοσημείωτες διαφορές στη ΦΚ μεταξύ των δύο φύλων. Τα ευρήματα αυτής της μελέτης επιβεβαιώνουν προηγούμενες έρευνες για τη δραματική αύξηση των νέων με πρόβλημα διαχείρισης βάρους. Αυτό το εύρημα σε συνδυασμό με τη μικρή βελτίωση της ΦΔ των μαθητών από μέτρηση σε μέτρηση δείχνουν ότι πρόβλημα με το πέρασμα του χρόνου θα οξύνεται. Το σχολείο μπορεί να βοηθήσει σημαντικά τους νέους να προλάβουν και να αντιμετωπίσουν με επιτυχία το πρόβλημα. Τα δεδομένα συνηγορούν στην ανάγκη οργάνωσης μιας ορθολογικής διαχρονικής πολιτικής υγείας, ήδη από τα πρώτα χρόνια φοίτησης στο σχολείο.

Λέξεις κλειδιά: Αγωγή υγείας, δείκτης μάζας σώματος, πρωτοβάθμια εκπαίδευση.